

Портретна експертиза (ідентифікація особи за ознаками зовнішності за матеріальними зображеннями)

Судово-портретна експертиза проводиться з метою ідентифікації особи за ознаками зовнішності за матеріальними зображеннями, зафіксованими у вигляді об'єктивних зображень на різних носіях, з використанням спеціальних методів і прийомів дослідження.

Об'єктами експертизи є:

- фотокартки (спеціальні, документальні, художні тощо);
- типографські та інші репродукції;
- цифрові зображення;
- кіно- і відеозапис (використовують окремі кадри як статичний матеріал

Предметом портретної експертизи є закономірності фізіологічної будови ознак зовнішності людини, їх зміни протягом життя та після смерті, використання особливостей зовнішнього вигляду людини для розкриття та розслідування злочинів.

Завданням портретної експертизи є ототожнення особи (трупа) за її зображенням.

Орієнтовний перелік питань, що вирішує портретна експертиза:

- Чи зображена на даному фотознімку особа, фотокартки якої надано як зразки?
- Одна чи різні особи зображені на даних фотознімках (відеозаписах)?
- Чи зображена на фотознімку невідомого трупа особа, фотокартки якої надано як зразки?

При формулюванні питання слід зазначити особу яка підлягає дослідженню (її прикмети) та період часу (у відповідності часової мітки у відеозаписі).

Об'єкти експертизи поділяють на дві групи: досліджувані (об'єкти, що перевіряються) та порівняльні.

До порівняльних об'єктів належать:

- об'єкти, що відображають ознаки, які однотипні з ознаками основного об'єкта;
- зіставні об'єкти (з однаковим вираженням однотипних ознак);
- незіставні (з відсутністю або викривленням однотипних ознак);
- вільні (не пов'язані з розслідуваною подією);
- експериментальні (отримані у безпосередньому зв'язку з розслідуваною подією і вивченням об'єкта при дотриманні певних умов).

Вимоги до об'єктів експертизи:

- Порівнюваність - означає наявність і однакове відображення однотипних елементів і їх ознак на об'єктах, що порівнюються.

Особа, зображені на фотознімках (відеозаписах), що порівнюються мають бути приблизно одного віку та знаходитися в однаковому положенні щодо фотокамери та освітлення

Якщо на порівнюваних фотознімках вік осіб суттєво відрізняється (дорослий - дитина), то потрібно зробити запит щодо отримання додаткових фотознімків з метою простежити динаміку змін і виявити незмінні ознаки.

- Доброякісність - знімки чіткі, задовільної контрастності, відображають всі

дрібні елементи та особливості обличчя особи.

- Достовірність - фотознімки вилучені й направлені на експертизу з дотриманням усіх процесуальних норм і правил, що виключають їх підміну, підробку, плутанину в назві.

Фотопортрети та кадри відеозапису є об'єктивними носіями інформації про зовнішній вигляд людини, що відображають його відповідно до законів оптики та перспективи, точно передають форму, розміри та інші ознаки елементів зовнішності.

На достовірність відображення зовнішності людини на фотознімках та відеокадрах може впливати цілий комплекс факторів, які необхідно враховувати при аналізі ознак зовнішності, зокрема:

- фактори, що пов'язані безпосередньо з процесом фото- та відеозйомки (умови зйомки, включаючи вид і характер освітлення, положення голови та тіла людини, оптичні та технічні характеристики фото- та відеоапаратури, властивості фото- та відеоносіїв, особливості технологічних процесів при виготовленні твердих копій, у тому числі шляхом фотографування з екрана монітора та виготовлення репродукцій фотопортретів);

- фактори, що пов'язані зі станом зовнішності особи (косметичне оформлення зовнішнього вигляду, мімічні зміни, штучні зміни зовнішності без хірургічних втручань, можливість хірургічних втручань);

- фактори, що пов'язані з умовами використання та зберігання носіїв фото- та відеоінформації (тривале зберігання, оригінал чи копія, низька роздільна здатність відеокадру чи цифрового зображення).

Задача портретної експертизи ідентифікувати конкретну людину по її об'єктивному відображенню.

Порівняльними матеріалами для ідентифікації особи за фотознімком можуть бути достовірні фотографії та відеозапис цієї особи (любительські, професійні, а також експериментальні). Доцільно, щоб серед порівняльних зразків були знімки, близькі до досліджуваного за часом зйомки, ракурсом зображення та приблизно одного віку.

Ідентифікація трупа проводиться шляхом порівняння фотознімка трупа з прижиттєвими знімками. Знімки самого трупа повинні бути зроблені не тільки у анфас та профіль, але й у декількох інших ракурсах, оскільки серед прижиттєвих знімків може не бути зразків, на яких особа зображена у анфас або профіль. Експериментальні порівняльні зразки не слід ретушувати. Для проведення портретної експертизи трупа перед фотозйомкою слід зробити «туалет» трупа (змити зі шкіри обличчя нашарування бруду та крові, зробити зачіску)

Перед призначенням експертизи або дослідження безкоштовно проконсультуйтеся з експертом за напрямком портретної експертизи за телефоном (0312) 66-32-38 або на електронну адресу: zak.ndekc@gmail.com

